

2/934
29016-66118

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

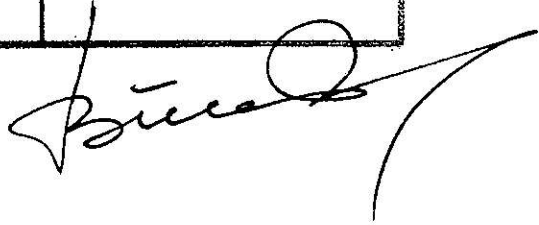
Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifim ve gerekçesi
ilişikte sunulmuştur.

Gereğini arz ederim.

Saygılarımla.

M. Mustafa Açıkalın
İstanbul Milletvekili

TB.M.M. BAŞKANLIĞI				
Tali Komisyon				
Araştırma		Plan ve Bütçe		
Tarih: 23.1.2007		2/934		
Md. Yr.	Md. Yr.	Md. Yr.	Md. Yr.	Gen. Sek.
Nur	SA	000	HS	15.
BAŞKAN				

EKİ: - Gerekçe
- Kanun Teklifi

GENEL GEREKÇE

Bu Kanun teklifinde, vergi kanunlarının uygulanması ile ilgili olarak bazı kanunlarda değişiklik yapılmasına ilişkin hükümlere yer verilmiş bulunmaktadır.

MADDE GEREKÇELERİ

Madde 1 - Ev hanımları başta olmak üzere, evlerde üretilen ve yoğun el emeği gerektiren ürünleri imal edenlerin çalışma hayatına ve ekonomiye daha fazla katılım sağlamasına yönelik olarak yapılan düzenlemedir. Düzenleme ile, hareketli kuvvet kullanmamak ve dışarıdan işçi almamak şartıyla, oturdukları evlerde imal ettikleri havlu, örtü, çarşaf, çorap, halı, kilim, dokuma mamulleri, örgü, dantel, her nevi nakış işlerini ve her nevi turistik eşya, hasır, sepet, süpürge, paspas, fırça, yapma çiçek, her nevi pul, payet, boncuk işleme, tığ örgü işleri, ip ve organları, tarhana, erişte, mantı gibi ürünleri işyeri açmaksızın satanlarla ilgili muafiyet hükmü düzenlenmiştir. Bu ürünlerin ticari, zirai veya mesleki faaliyetler dolayısıyla gelir/kurumlar vergisi mükelleflerinin düzenledikleri hariç olmak üzere kermes, festival, panayır ve kamu kurum ve kuruluşlarınca belirlenen yerlerde satılması da muafiyete engel teşkil etmeyecektir.

Teknolojik ilerlemeler neticesinde evlerde sıkça kullanılan dikiş, nakış, mutfak robotu, ütü ve benzeri makine ve aletleri kullanmak esnaf muafiyetinin ihlaline neden olmamaktadır. Ayrıca gelir ve kurumlar vergisi mükelleflerine devamlılık arz edecek şekilde çalışılsa dahi esnaf muafiyeti kaybedilmeyecektir.

Bu düzenleme ile ülkemizin sosyal yapısı nedeniyle doğrudan işgücüne katılma olanağı bulunmayan kadın işgücünün de istihdama daha aktif olarak katılması sağlanmış olacaktır.

Ayrıca, ülkemizde yeni kurulmuş ve henüz gelişme aşamasında bulunan Vadeli işlem ve opsiyon borsasında yapılan işlemler için bir süre daha vergi avantajı sağlamak suretiyle bu borsanın gelişimine destek olmaya yönelik bir düzenlemedir. Yine, maddede belirtilen kurumların tezgah üstü vadeli işlem sözleşmelerinin de bir yıl daha maddede öngörülen stopaj kapsamı dışında tutulmasına yönelik düzenleme yapılmaktadır.

Madde 2- İndirimli KDV oranına tabi işlemleri bulunan mükelleflerin iade alacaklarının, organize sanayi bölgelerinden aldıkları mal ve hizmet bedellerine mahsup edilmesine imkan sağlanmaktadır.

KDV Kanununun 17/4-r maddesinde yapılan değişiklikle de belediyelerin ve il özel idarelerinin en az iki tam yıl süreyle mülkiyetinde bulunan iştirak hisseleri ve gayrimenkullerin, bunlar tarafından devir ve teslimi KDV istisnası kapsamına alınmaktadır.

İstisnanın uygulanabilmesi için; iştirak hisselerinin belediye veya il özel idaresince iktisap edildikleri, gayrimenkullerin bunlar adına tapuya tescil edildikleri tarihten itibaren, 2 tam yıl dolduktan sonra devir veya teslime konu edilmeleri gerekmektedir.

Madde 3- Söz konusu düzenleme ile Damga Vergisi Kanunu uygulamasında öteden beri resmi daire olarak kabul edilen Toplu Konut İdaresi Başkanlığı, Türk İşbirliği ve Kalkınma İdaresi Başkanlığı, Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu, Türk Dil Kurumu ve Türk Tarih Kurumunun resmi daire olduğu hususuna açıklık getirilerek bu hususta uygulamada meydana gelen tereddütlerin giderilmesi amaçlanmaktadır.

Öte yandan ikinci el (kullanılmış) araçların satışında noterde yapılan sözleşme esnasında alınmakta olan ve maliyetler içerisinde önemli bir yekün teşkil eden binde 7,5 oranındaki damga vergisinin binde 1,5 oranına indirilmesi suretiyle vergi yükünün makul bir seviyeye çekilmesi amaçlanmaktadır.

488 sayılı Damga Vergisi Kanununa ekli (2) sayılı tablonun "III-İşçiler, çiftçiler ve göçmenlerle ilgili kağıtlar" başlıklı bölümüne eklenen (9) numaralı fıkra ile damga vergisinin pulla ödenmesi usulünün kaldırılması nedeniyle özellikle kırsal kesimde beyan edilip ödenmesi hususunda sıkıntılar yaşanan ve 3285 sayılı Hayvan Sağlığı ve Zabıtası Kanununun 22 nci maddesi uyarınca hayvan ve hayvan maddelerinin memleket içinde naklinin yapılabilmesi için köylerde muhtar, şehir ve kasabalarda ise belediyeler tarafından verildiği belirtilen menşe şahadetnamelerinin damga vergisinden istisna edilmesi amaçlanmaktadır.

Ayrıca, ülkemizde makro ekonomik istikrarın sağlanması ve ekonomideki temel parametrelerde görünen iyileşmelere paralel olarak özel sektörün borçlanma maliyetlerinin düşürülmesi amacıyla diğer finansman kaynaklarına nispeten daha kolay ve düşük maliyetli finansman aracı olan tahvillerin ihraç maliyetlerinin düşürülmesi, böylece sermaye piyasalarının ve özel sektörün gelişimine katkı sağlanması amaçlanmaktadır.

Madde 4 - Yetkili müesseselerin (Döviz büfelerinin) kuruluş izin belgeleri ve açacakları şubeler için düzenlenen belgeler nedeniyle ödemek zorunda oldukları haç miktarında, bu işletmelerin son zamanlarda önemli ölçüde azalan işlem hacimleri dikkate alınarak indirim yapılmaktadır.

Madde 5- Merkez Bankasının, para politikası ve likidite yönetimi uygulamalarının etkinleştirilmesi, piyasada oluşabilecek fazla likiditenin çekilmesine yönelik olarak ihraç edebileceği kısa vadeli borçlanma enstrümanı olan likidite senetlerinin devlet tahvili ve hazine bonolarının tabii olduğu eşas ve oranlar üzerinden vergilendirilmesine yönelik düzenleme yapılmaktadır. Öte yandan bankalar arası kambiyo muamelelerine ilişkin olarak Bakanlar Kurulu'na verilmiş olan oran belirleme yetkisi yeniden düzenlenmektedir.

Madde 6 - 26/7/2006 tarihli ve 2006/10788 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile İstanbul ilinde kurulan Büyük Mükellefler Vergi Dairesi Başkanlığı mükellefleri aktif büyüklükleri, ciroları, çalıştırdıkları işçi sayısı, ödedikleri vergi ve bulundukları sektörler dikkate alınarak belirlenen kriterler çerçevesinde 5/5/2005 tarihli ve 5345 sayılı Gelir İdaresi Başkanlığının Kuruluş Kanununun 23 üncü maddesinin Maliye Bakanına verdiği yetki çerçevesinde seçilmiş ve Vergi Dairesi Başkanlığı 1/1/2007 tarihinde faaliyete başlamıştır.

Anılan Başkanlığa ilk etapta sadece kanuni veya iş merkezi İstanbul ilinde bulunan ve kriterlere uyan mükellefler bağlanmış ikinci aşamada ise diğer illerde mükellefiyeti bulunanlardan kriterlere uyanların mükellefiyetinin alınması amaçlanmıştır.

Diğer illerde bulunan mükelleflerin, İstanbul ilinde faaliyete geçen Başkanlık mükellefi olmaları durumunda, bu mükelleflerin kanuni veya iş merkezlerinin ya da şubelerinin bulunduğu illerde ödedikleri vergi gelirlerinden Büyükşehir belediyelerine ayrılacak payın dağıtımında aksine bir düzenleme yapılmıyacağı kadar mevcut durumun değiştirilmemesi amacıyla söz konusu madde önerilmiştir.

Madde 7 - Bazı illerde yatırımcılara vergi ve sigorta primi teşvikleri uygulamak, enerji desteği sağlamak ve bedelsiz arsa ve arazi temin etmek suretiyle yatırımları ve istihdam

imkanlarını arttırmak amacıyla yürürlüğü konulmuş bulunan 5084 sayılı Kanundan beklenen faydanın arttırılmasını teminen teşvikten yararlanmak için gerekli olan ve Kanunda "otuz kişi" olarak öngörülen istihdam şartı, "on kişi" olarak değiştirilmektedir.

Madde 8 - Getirilen düzenleme ile, ihaleye katılımda vergi borcunun kapsamına girecek vergilerin türleri ve tutarlarını Maliye Bakanlığı Gelir İdaresi Başkanlığının uygun görüşünü alarak belirlemeye Kamu İhale Kurumu yetkili kılınmaktadır. Böylece kapsam olarak tartışma yaratan vergi borcu ifadesinin açıklığa kavuşturulması ve çok cüzi tutarlarda vergi borçları bulunanların ihaleye katılımlarının engellenmesinin önüne geçilmesi amaçlanmaktadır.-

Geçici Madde 1 - Eklenen geçici madde ile bu Kanunla 5084 sayılı Kanunda yapılan değişiklikten önceki hükümlere göre teşvik ve desteklerden yararlanma hakkı kazanan mükelleflerin haklarının korunmakta olduğu ve bu mükelleflerin gerekli şartları sağlamaları ve talep etmeleri halinde 5084 sayılı Kanunun bu Kanunla değişik hükümlerinden de yararlanabilecekleri hususuna açıklık getirilmektedir.

Geçici Madde 2 - 1/6/2005 tarihinde yürürlüğe giren 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu ile soruşturma ve kavuşturma sürecinde müdafî ve vekil görevlendirileceklerin kapsamı oldukça genişletilmiştir. Bu nedenle, 5320 sayılı Kanunun (5560 sayılı Kanun 30 uncu maddesiyle değişmeden önceki) 13 üncü maddesine istinaden bir önceki yıl kesin hesabına göre tespit edilen yargı harçları ile adli para cezalarının %15 lik kısmı olan 73.431.278 YTL'nin, söz konusu dönemde gerçekleşen müdafî ve vekil ücretlerini karşılamaması nedeniyle bakiye kısmın ilgilere ödenmesini teminen Türkiye Barolar Birliği delaletiyle Barolara aktarılacak üzere bu düzenlemeye ihtiyaç duyulmaktadır.

Madde 9- Yürürlük maddesidir.

Madde 10- Yürütme maddesidir.

BAZI KANUNLARDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASI HAKKINDA KANUN TEKLİFİ

Madde 1 - 193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun 9 uncu maddesinin birinci fıkrasının (6) numaralı bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiş, üçüncü fıkrasında yer alan "...devamlılık ve" ibaresi fıkradan çıkarılmış, geçici 67 nci maddesinin (14) numaralı fıkrasında yer alan "2006 yılında" ibaresi "2006-2008 yıllarında" olarak değiştirilmiştir.

"6. Evlerde kullanılan dikiş, nakış, mutfak robotu, ütü ve benzeri makine ve aletler hariç olmak üzere, muharrik kuvvet kullanmamak ve dışarıdan işçi almamak şartıyla; oturdukları evlerde imal ettikleri havlu, örtü, çarşaf, çorap, halı, kilim, dokuma mamulleri, örgü, dantel, her nevi nakış işlerini ve her nevi turistik eşya, hasır, sepet, süpürge, paspas, fırça, yapma çiçek, her nevi pul, payet, boncuk işleme, tığ örgü işleri, ip ve urganları, tarhana, erişte, mantı gibi ürünleri işyeri açmaksızın satanlar. Bu ürünlerin; Ticari, zirai veya mesleki faaliyetleri dolayısıyla gelir ve kurumlar vergisi mükellefi olanların düzenledikleri hariç olmak üzere; düzenlenen kermes, festival, panayır ile kamu kurum ve kuruluşlarınca belirlenen yerlerde satılması muafliktan faydalanmaya engel değildir.

Madde 2 - 25/10/1984 tarih ve 3065 sayılı Katma Değer Vergisi Kanununun 29 uncu maddesinin ikinci fıkrasındaki "...işletmelerden..." ibaresi fıkra metninden çıkarılarak yerine, "... işletmeler ile organize sanayi bölgelerinden ..." ibaresi eklenmiş, 17 nci maddesinin 4 üncü fıkrasının (r) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

" r) Kurumların aktifinde veya belediyeler ve il özel idarelerinin mülkiyetinde, en az iki tam yıl süreyle bulunan iştirak hisseleri ile gayrimenkullerin satışı suretiyle gerçekleşen devir ve teslimler ile bankalara borçlu olanların ve kefillerinin borçlarına karşılık gayrimenkul ve iştirak hisselerinin (müzayede mahallerinde yapılan satışlar dahil) bankalara devir ve teslimleri.

İstisna kapsamındaki kıymetlerin ticaretini yapan kurumların, bu amaçla aktiflerinde bulundurdıkları gayrimenkul ve iştirak hisselerinin teslimleri istisna kapsamı dışındadır.

İstisna kapsamında teslim edilen kıymetlerin iktisabında yüklenilen ve teslimin yapıldığı döneme kadar indirim yoluyla giderilemeyen katma değer vergisi, teslimin yapıldığı hesap dönemine ilişkin Gelir veya Kurumlar Vergisi matrahının tespitinde gider olarak dikkate alınır."

Madde 3- 1/7/1964 tarihli ve 488 sayılı Damga Vergisi Kanununun 8 inci maddesinin ikinci fıkrasında yer alan "...iktisadi işletmeler..." ibaresinden sonra gelmek üzere "...(Toplu Konut İdaresi Başkanlığı, Türk İşbirliği ve Kalkınma İdaresi Başkanlığı, Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu, Türk Dil Kurumu, Türk Tarih Kurumu hariç)..." ibaresi; Kanuna ekli (1) sayılı tablonun "I.Akitlerle ilgili kağıtlar" başlıklı bölümünün A/2 nci fıkrasına parantez içi hükümden sonra gelmek üzere "... ile ikinci el araç satışına ilişkin mukavelenameler" ibaresi; (2) sayılı tablonun "III-İşçiler, çiftçiler ve göçmenlerle ilgili kağıtlar" başlıklı bölümüne aşağıdaki (9) numaralı fıkra ile "IV-Ticari ve medeni işlerle ilgili kağıtlar" başlıklı bölümüne aşağıdaki (36) numaralı fıkra eklenmiştir.

“9. 3285 sayılı Hayvan Sağlığı ve Zabıtası Kanunu uyarınca düzenlenen menşe şahadetnameleri.”

“36. Sermaye piyasası mevzuatına göre ihraç edilecek özel sektör tahvilleri.”

Madde 4 - 2/7/1964 tarih ve 492 sayılı Harçlar Kanununa ekli (8) sayılı tarifenin "XI- Finansal Faaliyet Harçları" başlıklı bölümünün (7) numaralı fıkrasının (a) ve (b) bentlerinde yer alan tutarlar aşağıdaki şekilde yeniden belirlenmiştir.

“7-Yetkili Müesseseler (Döviz büfeleri) kuruluş izin belgeleri:

a) Yetkili müesseseler (Döviz büfeleri) kuruluş izin belgeleri (Her yıl için) (11.220.-YTL)

b) Yetkili müesseselerin (Döviz büfeleri) açacakları şubeler için düzenlene belgeler (5,610.-YTL)”

Madde 5 - 13/07/1956 tarih¹⁸ ve 6802 sayılı Gider Vergileri Kanununun 29 uncu maddesinin birinci fıkrasının (c) bendine “ikramiyeleri” ibaresinden sonra gelmek üzere, “...ile Merkez Bankasınca ihraç edilen likidite senetlerinden elde edilen faiz gelirleri,” ibaresi eklenmiş, 33 üncü maddesinin ikinci fıkrasında yer alan “... bankalar arası kambiyo muamelelerinde ...” ibaresi “... kambiyo muamelelerinde ...” olarak değiştirilmiştir.

Madde 6 - Büyük Mükellefler Vergi Dairesi Başkanlığı mükelleflerinden tahsil edilen gelirlerden, 10/7/2004 tarihli ve 5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanununun 23 üncü maddesinin (b) bendi gereğince Büyükşehir belediyelerine ayrılması gereken payın hesaplanmasında aksine bir düzenleme yapılmıyca kadar; bu mükelleflerin, kanuni veya iş merkezlerinin bulunduğu Büyükşehir belediyesi, şubeleri nedeniyle mükellefiyeti bulunanlarda, şube tarafından beyan edilen ve şube adına ödemesi yapılan vergi gelirlerini kapsamak şartıyla, şubenin mükellefiyetinin bulunduğu Büyükşehir belediyesi esas alınır. Gelir İdaresi Başkanlığının kuruluşuna ilişkin 5/5/2005 tarihli ve 5345 sayılı Kanunun 23 üncü maddesi uyarınca şube mükellefiyetinin değiştirilmesi halinde de bu madde hükmüne göre işlem yapılır. Bu maddenin uygulamasına ilişkin usul ve esasları belirlemeye Maliye Bakanlığı yetkilidir.

Madde 7 - 29/1/2004 tarihli ve 5084 sayılı Yatırımların ve İstihdamın Teşviki ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanunun 3 üncü ve 4 üncü maddelerinin birinci fıkralarının (a) ve (b) bentleri ile 5 inci maddesinin birinci fıkrası ve 6 ncı maddesinin birinci ve ikinci fıkralarında geçen “otuz” ibaresi, “on” olarak; 3 üncü ve 4 üncü maddelerinin birinci fıkralarının (a) ve (b) bentleri ile 6 ncı maddesinin birinci ve ikinci fıkralarında geçen “1.4.2005” tarihi, “1.1.2007”; “1.1.2005” tarihi, “1.10.2006” olarak değiştirilmiş ve Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

Madde 8 - 4.1.2002 tarihli ve 4734 sayılı Kamu İhale Kanununun 10 uncu maddesinin sonuna aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“Dördüncü fıkranın (d) bendi ile ilgili olarak, Kurum, Maliye Bakanlığı Gelir İdaresi Başkanlığının uygun görüşünü alarak vergi borcu kapsamına girecek vergileri; tür ve tutar itibariyle belirlemeye yetkilidir.”

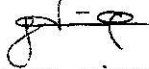
Geçici Madde 1 - 29.1.2004 tarihli ve 5084 sayılı Kanunun, 2 nci maddesinin (a) bendi kapsamına giren illerde faaliyette bulunanlardan, 5084 sayılı Kanunun bu Kanunla değiştirilmeden önceki hükümlerinden yararlanma hakkı kazanan mükellefler, bu haklarından aynı şartlarla yararlanmaya devam ederler. Ancak bu mükellefler, gerekli şartları sağlamaları ve talep etmeleri halinde kalan süre için, 5084 sayılı Kanunun bu Kanunla değişik hükümlerinden de yararlanabilirler.

Geçici Madde 2- 23/3/2005 tarihli ve 5320 sayılı Ceza Muhakemesi Kanununun Yürürlük ve Uygulama Şekli Hakkında Kanunun 6/12/2006 tarihli ve 5560 sayılı Kanunun 30 uncu maddesi ile değişmeden önceki 13 üncü maddesine göre, 19/12/2006 tarihine kadar Ceza Muhakemesi Kanunu gereğince Baro tarafından müdafî ve vekil olarak görevlendirilen avukatlara ödenmesi gereken ücret karşılığı tutarın kalan kısmı, ilgililere ödenmek üzere Adalet Bakanlığı bütçesine aktarılacak ödenekten tahakkuk ettirilmek suretiyle Türkiye Barolar Birliğine ödenir. Ödemelere ilişkin usul ve esaslar Adalet ve Maliye Bakanlıkları ile Türkiye Barolar Birliğince birlikte belirlenir.

Madde 9- Bu Kanun hükümleri yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Madde 10 – Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

ASLI GİBİDİR

Gündüz DİNÇER
Kanunlar ve Kararlar Müdürü